



Stručni seminar
“Ekološka proizvodnja u primarnoj poljoprivrednoj
proizvodnji”
Knin, 27. lipnja 2008.

Tema:

**Zakonski propisan nadzor u
ekološkoj proizvodnji u stočarstvu**

Mr.sc. Marina Krvavica



Šest koraka do eko znaka

- 1 Upoznavanje zakonske regulative
- 2 Prvi stručni nadzor - Nadzorne stanice
- 3 Zahtjev za upis u Upisnik ekoloških proizv.
- 4 Rješenje o upisu u Upisnik
- 5 Izdavanje potvrdnice – Pravne osobe za provedbu postupka potvrđivanja
- 6 Rješenje o pravu korištenja znaka “ekoproizvod”

Zakonski temelj ekološke poljoprivrede

- **Zakon o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN 12/01; 14/01; 79/07)**
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji u uzgoju bilja i u proizvodnji biljnih proizvoda (NN 91/01, 10/07)
- Pravilnik o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda (NN 13/02; 10/07)
- Pravilnik o uvjetima i načinu upisa u upisnike ekološke proizvodnje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN 13/02; 112/07)
- Pravilnik o postupku i uvjetima za stjecanje znaka ekološkog proizvoda (NN 13/02)
- Pravilnik o preradi u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02; 08/08)
- Pravilnik o deklaraciji i označavanju ekoloških proizvoda (NN 10/07)
- Pravilnik o ocjenjivanju sustava sukladnosti u ekološkoj proizvodnji (NN 91/01; 25/08)
- Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji (NN 13/02; 10/07)
- Pravilnik o visini naknade troškova za provedbu stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i troškova utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima (NN 85/02; 41/08)

Zakon o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Definira i propisuje:

- Temeljne odredbe ekološke proizvodnje, prerade i trgovine
- Uporabu reprodukcijškog materijala, gnojiva i dr. sredstava
- Upisnike proizvođača, uvoznika, nadzornih stanica, ovlaštenih laboratorija i pravnih osoba za provedbu postupka potvrđivanja
- Ekološku proizvodnju, preradu, skladištenje, promet, pakiranje, deklariranje, označavanje, ocjenu sukladnosti i nadzor ekološke proizvodnje
- Nadležna tijela za nadzor proizvodnog postupka i kakvoće proizvoda
- Nadležna tijela za inspekciju, način provođenja i ovlasti inspeksijskih tijela
- Kaznene odredbe

Pravilnik o ekološkoj proizvodnji životinjskih proizvoda

Definira i propisuje

- proizvodnu jedinicu
- nabavu i podrijetlo životinja
- zootehničke postupke
- smještaj i držanje životinja
- hranidbu životinja
- zdravstvenu zaštitu životinja
- prijevoz i klanje životinja

Pravilnik o preradi u ekološkoj proizvodnji

Definira i propisuje:

- sastojke i pomoćna sredstva za preradu u ekološkoj proizvodnji
- proizvode nepoljoprivrednog podrijetla
- ambalažu
- označavanje prerađenih proizvoda
- utvrđivanje istovjetnosti proizvoda
- proces prerade i nadzora

Pravilnik o deklaraciji i označavanju ekoloških proizvoda

Definira i propisuje:

- oblik i sadržaj deklaracije
- način označavanja ekoloških proizvoda (“ekoproizvod” i “proizvod s ekološkim sastojcima”)
- oblik i sadržaj znaka ekološkog proizvoda



Stručni nadzor u ekološkoj proizvodnji

- Pravilnik o ocjenjivanju sustava sukladnosti u ekološkoj proizvodnji – ovlašćivanje pravnih osoba:
 - nadzorne stanice (HRN EN 17020),
 - ovlašteni ispitni laboratoriji (HRN EN ISO/IEC 17025),
 - pravne osobe za provedbu postupka potvrđivanja (HRN EN 45011)
- **Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji**
- Pravilnik o visini naknade troškova za provedbu stručnog nadzora nad ekološkom proizvodnjom i troškova utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima

Pravilnik o stručnom nadzoru u ekološkoj proizvodnji

Definira i propisuje:

- oblik, sadržaj i način vođenja zapisa o proizvodnji
- način i metodologiju provođenja stručnog nadzora
- sadržaj zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru i izvješća o radu nadzorne stanice

Opseg nadzora

- Ekološka proizvodnja na poljoprivrednom gospodarstvu podliježe stručnom nadzoru **u svim dijelovima proizvodnje.**

Proizvodna jedinica

- Proizvodna jedinica mora biti **jasno odvojena** od svake druge jedinice koja ne proizvodi prema odredbama Zakona o ekološkoj proizvodnji
- Prerada / pakiranje:
 - ako se radi o vlastitoj proizvodnji može biti dio proizvodne jedinice
 - Može biti samostalna jedinica ako se bavi isključivo preradom ili pakiranjem ekoloških proizvoda

Obveze proizvođača

- Prije prvog stručnog nadzora i svake naredne proizvodne godine (do 31.01.tekuće god.) predložiti nadzornoj stanici **plan proizvodnje i uzgoja**.
- Voditi zapis o proizvodnji na proizvodnoj jedinici **od početka proizvodnje do prodaje** na propisanom obrascu.
- Zapise o proizvodnji / preradi voditi tako da je nadzornoj stanici moguća provjera podrijetla, vrste i količine svih kupljenih i uporabljenih materijala i načina njihovog korištenja.
- Voditi knjige o izravnoj prodaji proizvoda krajnjem korisniku
- Osigurati nadzornoj stanici uvid u svu dokumentaciju koja se vodi na proizvodnoj jedinici.
- Proizvođači koji sami prerađuju svoje proizvode moraju voditi evidenciju prema posebno propisanim obrascima

Stručni nadzor

- Prvi stručni nadzor – na temelju prijave proizvođača
- Obvezan najmanje **jedan redoviti** sveobuhvatni pregled godišnje
- Mogućnost nenajavljenih nadzornih pregleda
- Nadzorna stanica ili ovlašteni laboratorij na zahtjev nadzorne stanice uzimaju uzorke za analizu u slučajevima:
 - ako se utvrdi nesukladnost proizvodnih metoda
 - ako postoji sumnja u "onečišćenje" od strane konvencionalnih proizvoda
- Zapisnik supotpisuju vlasnik i voditelj proizvodnje.

Prvi stručni nadzor

- Obrazac Zapisnika propisan je Pravilnikom:
 - detaljan i potpun opis proizvodne jedinice s podacima o proizvođaču, vrsti proizvodnje, površinama, skladištima, mjestima proizvodnje/prerade/pakiranja i dr. važnim podacima
 - opis proizvodnje s odgovarajućim tehnološkim postupcima

Drugi i daljnji stručni nadzori

- Obrazac Zapisnika propisan je Pravilnikom:
 - podatke o proizvođaču i vrsti proizvodnje,
 - materijali, metode i postupci koji su primjenjivani tijekom proizvodnje tj. promjene u odnosu na prethodni nadzor.
 - datum obavljanja nadzora
 - potpis osobe koja je izvršila nadzor i proizvođača

Izuzeci

- Proizvodna jedinica prerađuje, pakira ili skladišti proizvode iz konvencionalne proizvodnje obvezno **mora**:
 - Raspolagati odvojenim prostorom za skladištenje tih proizvoda prije i poslije proizvodnog postupka,
 - Proizvodni postupci moraju se za cijelu seriju provoditi u zatvorenom krugu i vremenski odvojeno od istovrsnih postupaka za ekološke proizvode.
- Prethodna proizvodnja se rijetko provodi:
 - proizvođač prethodno prijavljuje ovu proizvodnju u roku prema dogovoru s nadzornom stanicom koja određuje potrebne mjere za identifikaciju serija i izbjegavanje miješanja s proizvodima iz konvencionalne proizvodnje

Izvješće i zapisnik o stručnom nadzoru

- Nadzorna stanica nakon svakog obavljenog nadzora dostavlja izvješće i zapisnik o stručnom nadzoru:
 - Nadležnom Ministarstvu i
 - Pravnoj osobi za provedbu postupka potvrđivanja
- Proizvođač i njegovi kooperanti su pod nadzorom dviju ili više nadzornih stanica:
 - Zapisnik o nadzoru mora sadržavati informaciju o ugovoru između proizvođača i njegovih kooperanata
 - Nadzornim stanicama mora se omogućiti izmjena informacija

Potvrdnica ili certifikat

- Pravna osoba za provedbu postupka potvrđivanja izdaje potvrđnicu nakon:
 - provedenog obveznog stručnog nadzora sukladno odredbama Pravilnika o provođenju stručnog nadzora
 - i na temelju zapisnika o obavljenom stručnom nadzoru
- Potvrdnica sadrži:
 - Naziv pravne osobe koja ju izdaje, broj rješenje o ovlašćivanju i njezin zaštitni znak
 - Jedinstveni broj potvrđnice
 - Naziv proizvodne jedinice za ekološku proizvodnju i broj rješenja o upisu u Upisnik
 - Naziv proizvoda, količina i status proizvoda za koji se izdaje potvrđnica
 - Naziv propisa temeljem kojega se izdaje
 - Vremensko razdoblje za koje se izdaje i proizvodna godina
 - Mjesto i datum izdavanja
 - Pečat i potpis odgovorne osobe

Znak “EKOPROIZVOD”

- Potvrdnica → zahtjev za izdavanje rješenja o pravu korištenja znaka “**ekoproizvod**”



Rješenje



95%

70%



ili “proizvod s ekološkim sastojcima”

Naknade za provedbu stručnog nadzora i utvrđivanja sukladnosti s temeljnim zahtjevima u ovčarstvu / kozarstvu

		Kn/ha /god	Kn/ha/god	Kn/ha/god	Kn/ha/god
2.	Pašnjaci i livade (samo uz stočarsku proizvodnju)	1-5 ha	5-10 ha	10-50 ha	50 ha i više
	Stručni nadzor	12,00	9,20	7,00	4,00
	Utvrđivanje sukladnosti	12,00	9,20	7,00	4,00
12.	Ovčarstvo, kozarstvo i rasplodna grla	Kn/grlu/god 1-30 grla	Kn/grlu/god 30-100	Kn/grlu/god 100-200	Kn/grlu/god 200 i više
	Stručni nadzor	18,50	14,00	10,50	8,00
	Utvrđivanje sukladnosti	18,50	14,00	10,50	8,00
13.	Utovljena janjad-jarad	Kuna /grlu/godišnje			
	Stručni nadzor	2,20			
	Utvrđivanje sukladnosti	2,20			

HVALA NA POZORNOSTI



VELEUCILIŠTE "MARKO MARULIĆ" KNIN

Knin, Petra Krešimira IV 30

Tel. (022) 664 - 450

Fax. (022) 661 - 374

www.veleknin.hr

